

TEORIE FIKČNÍCH SVĚTŮ

NARX01

CO? KDE? KDY? KDO?

- **literární teorie, teorie fikce, sémiotika, intermediální studia...**
- **celosvětová teorie, nemá jedno sídlo**
- **od konce 70. let XX. století – dodnes...**
- **L. Doležel, T. Pavel, M.-L. Ryan, R. Ronen, U. Eco...**

ZDROJE

- tradice poetiky a rétoriky
- genologie
- filozofie
- logický kalkulus
- sémiotika
- lingvistika
- narativní teorie
- teorie akce

ZÁKLADNÍ MYŠLENKY

- FS jsou sémiotické entity mentální povahy, založené fikčními texty a vyvolané k existenci akty čtení
- FS jsou nejzazší referenční rámce fikčních narativů
- FS a jejich entity mají specifický, fikční způsob existence
- FS se skládají, podobně jako reálný svět, z prostoročasných charakteristik, subjektů, objektů, zákonů a pravidel
- FS jsou specifické komunikáty
- FS plní důležité funkce v lidské společnosti

STRUKTURA FIKČNÍHO SVĚTA

- **extensionální a intensionální struktura fikčního světa**
- **narativní modality**
- **Intensionální funkce – ověření a nasycení**
- **jádrové a satelitní fikční světy**
- **strukturní podobnost fikčních světů**
- **typologie a taxonomie fikčních světů**
- **fikční a historické světy**
- **narativní a lyrické fikční světy**
- **realistické fikční světy**

OSOBNOSTI

- **Thomas Pavel – první kniha o FS, FS a teleskopy, FS a vývoj literatury**
- **Lubomír Doležel – nejsystematičtější model FS, narativní sémantika FS**
- **Ruth Ronen – fikční a možné světy, pragmatické uchopení FS**
- **Marie-Laure Ryan – intermediální FS, satelitní světy, konflikt**
- **U. Eco – malé světy, zařízenost/zabydlenost fikčního světa, procházky FS**

POUŽITÍ

- **interdisciplinární rozměr**
- **nedílná součást post-klasické narativní teorie**
- **alternativa ke klasickým narativním gramatikám**
- **zásadní příspěvek pro otázky fikční reference, fikce a fikčnosti**
- **vymezení a typologie světů**
- **textová/stylová analýza**
- **intermediální rozměr**
- **synchronní a diachronní uchopení literatury a médií**